

Poznań, dnia 27 października 2016 r.

WK-0911/22/2015

Pan
Julian Hermaszczuk
Starosta
Powiatu Chodzieskiego

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Powiatu Chodzieskiego obejmującej 2015 r., a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli, podpisanym w dniu 05 września 2016 r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2015 r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz przepisy wewnętrzne ustalone przez kierownika jednostki, a mianowicie:
  - 1) Sprzedaż środka trwałego - działki niezabudowanej Nr 1732/7 o pow. 0.0035 ha - o wartości ewidencyjnej 700,00 zł ujęto w ewidencji środków trwałych Starostwa Powiatowego dopiero w dniu 26.11.2015 r. pomimo, że sprzedaży środka trwałego dokonano w dniu 22.10.2015 r. (akt notarialny Rep. A nr 9964/2015 z dnia 22.10.2015 r.) Powyższe naruszało przepisy art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w zw. z § 18 ust. 2 rozporządzenia.
  - 2) W księgach rachunkowych budżetu konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe” wykazywało na dzień 31.12.2015r. Bilans Zamknięcia saldem sald w kwocie 1.591.055,15 zł (saldo Ma). Z ewidencji analitycznej prowadzonej do ww. konta wynikało, że konto 909 na dzień 31.12.2015 r. wykazuje zarówno saldo strony Wn w kwocie 650,85 zł oraz saldo strony Ma w kwocie 1.591.706 zł.
Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 909 określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia konto 909 służy do ustalenia rozliczeń międzyokresowych i może wykazywać saldo Wn i saldo Ma.
Salda konta 909 zostały wykazane w bilansie z wykonania budżetu na dzień 31.12.2015 r. w prawidłowych wysokościach, tj. wykazano saldo Wn w kwocie

650,85 zł (w Aktywach poz. III. Inne aktywa) oraz saldo Ma w kwocie 1.591.706 zł (w Pasywa poz. III. Inne pasywa).

Główny Specjalista wyjaśniła, że: „(...) sporządzając zestawienie obrotów i sald konta 909 wykazywane są salda dwustronne Wn 650,85 zł Ma 1.591.706 zł, natomiast w zestawieniu syntetycznym w BZ wykazywane jest saldo ogółem per saldo Ma 1.591.055,15 zł.”.

- 3) Niewłaściwie ewidencjonowano operacje na następujących kontach ksiąg rachunkowych budżetu tj. na kontach 140 „Środki pieniężne w drodze”, 224 „Rozrachunki budżetu” dokonywano zapisów dodatnio-ujemnych związanych z ewidencją operacji udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych za 2015 r., czym naruszono zasady funkcjonowania kont określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia i zasadę podwójnego zapisu określoną przepisami art. 15 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości. W wyniku dokonanych księgowania:

- a) konto 140 na dzień 31.12.2015 r. wykazywało saldo strony Wn w wysokości 226.213,10 zł na które składały się:
- kwota 224.761 zł z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) za 2015,
  - kwota 1.452,10 zł z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT) za 2015.

Saldo Wn konta 140 w wysokości 226.213,10 zł uległo rozliczeniu w dniu 29.02.2016 r. na podstawie dowodu PK nr 36/01/2016 z dnia 09.03.2016 r. – dow. ks. 01/2016/81 o treści: „*przebiegowanie udziałów w podatku od osób prawnych CIT oraz udziałów w podatku dochodowym PIT z konta 224 na konto 140*”, ujęcie operacji w księgach budżety Ma 224 zapis ujemny Ma 140 zapis dodatni.

- b) konto 224 na dzień 31.12.2015 r. wykazywało saldo Wn w wysokości 334 zł, na które nie składają się należności budżetu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu należnych za grudzień, lecz otrzymanych w styczniu następnego roku dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz tej jednostki oraz należne za grudzień, lecz otrzymane w styczniu następnego roku udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych.

- 4) Kwota nadpłaty w wysokości 650,85 zł z tytułu udziałów jst. we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) w okresie od stycznia do grudnia 2015 r. nie podlegała ujęciu na stronie Wn konta 901 „Dochody budżetu”, a zaksięgowana została na podstawie dowodu PK Nr 295/01/2015 z dnia 29.02.2016 r. (data księgowania 31.12.2015 r.) na kontach Wn 909 /Ma 224, czym naruszono zasady funkcjonowania kont określone w załączniku Nr 2 do rozporządzenia. Na dzień 31.12.2015 r. konto analityczne 909 wykazywało saldo Wn w wysokości 650,85 zł oznaczające nadpłaty Urzędów Skarbowych z tytułu udziału jst. w podatku dochodowym od osób prawnych CIT za 2015 r. W złożonym wyjaśnieniu w sprawie przyczyn i okoliczności ewidencji nadpłaty z tytułu udziałów jst. we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) w okresie od stycznia do grudnia 2015 r. na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, zamiast na stronie Wn konta 901 (jako odpis nadpłaconych podatków), p. A. S. Główny Specjalista podała, że: „*Kwoty 9,71 zł oraz 641,14 zł nie zostały ujęte na koncie Wn 901 (natomiast na koncie Wn 909), gdyż pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 przenosi się na konto 961, zgodnie z pkt. II ust.1 ppkt 13 załącznika nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz*

państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (DZ.U.2013.289 z 04.03.2013). W przypadku ujęcia kwot 641,14 zł i 9,71 zł na koncie Wn 901, saldo konta 901 byłoby niższe o ww. kwoty, w wyniku czego nadwyżka budżetu na koncie 961 byłaby niższa o ww. kwotę. Dane z ksiąg rachunkowych budżetu byłyby wówczas niezgodne z danymi wynikającymi z poszczególnych sprawozdań jednostkowych."

- 5) Wystąpił przypadek, iż operacje gotówkowe w zakresie wpłat i wypłat ujmowane były w ewidencji księgowej - konto 101 „Kasa” - pod datą zamknięcia raportu kasowego, zamiast pod faktyczną datą operacji. Powyższe dotyczyło wpłaty do kasy dnia 03.08.2015 r. kwoty 140 zł i jej odprowadzenia tego samego dnia na rachunek bankowy. Operacja ujęta została na koncie 101 pod datą 31.08.2015 r. tj. datą zamknięcia raportu kasowego Nr 7/2015 za okres od 1 do 31.08.2015 r. Powyższe naruszało przepisy art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
- 6) W bilansie z wykonania budżetu Powiatu Chodzieskiego sporządzonym na dzień 31.12.2015 r. z datą 18.03.2016 r. nie zostały wykazane zobowiązania krótkoterminowe w wysokości rat przypadających do spłaty w roku 2016 r. Zgodnie z harmonogramem spłat z dnia 11.06.2015r. sporządzonym przez Bank Spółdzielczy w Chodzieży do umowy o kredytowej nr 3/2013/3900-30061-2010-3 z dnia 09.12.2013 r. kwota rat kapitałowych, które należało zapłacić w 2016 r. wynosiła 550.000 zł. Kwota zobowiązań finansowych w kwocie łącznej 12.073.385,00 zł - w tym raty kapitałowe według harmonogramu do spłaty w 2016r. w wysokości 550.000zł -, została wykazana w pozycji zobowiązania długoterminowe. Zaciągnięte przez jednostkę kredyty wykazuje się w bilansie w zależności od terminu ich zapłaty jako zobowiązania krótkoterminowe lub długoterminowe. Do zobowiązań długoterminowych zalicza się tę część kredytu, która według umowy bez względu na cel zaciągniętego kredytu oraz walutę, wymaga spłaty w roku i w latach dalszych niż rok następujący po dniu bilansowym. Do zobowiązań krótkoterminowych zalicza się tę część kredytu, która wymaga spłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego (art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości). Powyższe naruszało przepisy art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.
- 7) W zakresie inwentaryzacji stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - a) Protokoły weryfikacji kont: 140 „Środki pieniężne w drodze” (budżet), 224 „Rozrachunki budżetu”, 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” (Starostwo), 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” (Starostwo) przeprowadzonej wg stanu na dzień 31.12.2015 r., zostały sporządzone z datą 15.01.2016 r.
Natomiast dokumenty źródłowe, na podstawie których w księgach rachunkowych zostały ujęte operacje gospodarcze skutkujące powstaniem na dzień 31.12.2015 r. salda ww. kont oraz, które stanowiły podstawę inwentaryzacji w drodze weryfikacji, zostały sporządzone po dniu 15.01.2016 r., tj.:
    - dowód PK nr 295/01/2015, data wystawienia: 29.02.2016 r., data księgowania 31.12.2015 r. - saldo konta 140 „Środki pieniężne w drodze” i saldo Wn konta 224 „Rozrachunki budżetu”, 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,
    - dowód PK nr 318/02/2015, data wystawienia 29.01.2016 r., data księgowania: 31.12.2015 r. - saldo konta 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”, saldo konta 231 „Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń”.

Z przedłożonych dowodów źródłowych wynikało, że na dzień przeprowadzania inwentaryzacji, tj. 15.01.2016 r., według stanu na dzień 31.12.2015 r. na ww. kontach nie istniały salda wykazane w protokołach weryfikacji. Salda te zostały zaksięgowane pod datą 31.12.2015 r. po dniu inwentaryzacji, tj. po 15.01.2016 r.

Powyższe nieprawidłowości świadczą o nie rzetelnie przeprowadzonej inwentaryzacji na dzień 31.12.2015 r., co stanowiło naruszenie przepisów art. 26 ust. 1, art. 26 ust. 3 pkt 1 w zw. z przepisami art. 4 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

- b) Inwentaryzacja materiałów (konto 310) według stanu na dzień 31.12.2013 r. została przeprowadzona podwójnie tj. w drodze spisu z natury oraz weryfikacji (protokół nr 28 weryfikacji salda konta 310 z dnia 15.01.2015 r.). Zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych), papierów wartościowych w postaci materialnej, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt 3, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.
2. Kontrola sprawozdań w zakresie operacji finansowych ujawniła naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), a mianowicie:
- 1) Sporządzono 2 sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r. tj. dla Starostwa Powiatowego w Chodzieży jako jednostki budżetowej oraz Powiatu Chodzieskiego jako organu, co stanowiło naruszenie przepisów § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia,
  - 2) W sprawozdaniu jednostkowym Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za 2015 r. Powiatu Chodzieskiego, w pozycji N.3 „Gotówka i depozyty” w wierszu „depozyty na żądanie” nie uwzględniono udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych należnych za grudzień 2015 r., a otrzymanych w styczniu 2016 r. w kwocie 224.761 zł oraz należnych dochodów zrealizowanych przez Urzędy Skarbowe w kwocie 1.452,10 zł, przekazanych w styczniu za grudzień 2015 r.
Powyższe naruszało przepisy § 13 ust. 1 pkt 4 załącznika Nr 9 do rozporządzenia.
3. Stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 ze zm.) a mianowicie w rocznym sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2015 r. w pozycji „Środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym” została wykazana kwota 5.778,36 zł, pomimo, że z ewidencji księgowej wynikała kwota 5.788, 36 zł (saldo Ma konta 224). W wyjaśnieniu w sprawie wykazania w sprawozdaniu Rb-ST na koniec 2015 r. kwoty niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w wartości niezgodnej z ewidencją księgową konta 224 „Zwrot niewykorzystanych dotacji” Kierownik Wydziału Finansów Główny Księgowy Starostwa podała, że: „W wierszu *środki niewykorzystanych dotacji*

w roku budżetowym omyłkowo wpisano kwotę 5.778,36 zł winna być kwota 5.788,36 zł. Pomyłka nastąpiła w wyniku błędu pisarskiego.”.

4. Kontrola wydatków bieżących w zakresie podróży zagranicznych pracowników Starostwa wykazała, że nie udzielano zaliczek pracownikom delegowanym w podróż zagraniczną poza terytorium kraju, a obowiązek jej wypłaty wynika z przepisów § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r., poz. 167). Powyższe dotyczyło m.in. polecenia wyjazdu służbowego Nr 3/2015 z dnia 03.09.2015 r. wystawionego dla Wicestarosty Powiatu Chodzieskiego w związku z podróżą do Niemiec w dniach 04-07.09.2015 r.
5. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm., a od 22.12.2015 r., Dz. U z 2015 r. poz. 2164 ze zm.), kontrolą objęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Aktywizacja obszarów wiejskich poprzez remont drogi powiatowej Nr 1485P Stróżewo-Ostrówki-Proсна” prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, zakończone podpisaniem umowy Nr DR.273.1.2015 zawartej pomiędzy Powiatem Chodzieskim reprezentowanym przez Zarząd w imieniu, którego działał p. Julian Hermaszczuk – Starosta przy kontrasygnacie z up. Skarbnika przez p. A. Z. - Kierownika Wydziału Finansów Głównego Księgowego Starostwa a SKANSKA S.A. w dniu 16.10.2015 r. za wynagrodzeniem ryczałtowym w wysokości 896.666,65 zł z VAT i aneksu Nr 1/2015 z dnia 23.11.2015 r. (przedłużającego termin wykonania zadania do 30.11.2015 r.). Kontrola przedłożonej dokumentacji ww. postępowania wykazała, że:
  - 1) Zamawiający w formularzu ZP-PN „Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” w punkcie 2 ppkt 2 podał, że wartość zamówienia ustalona została na kwotę 1.056.911,00 zł, co stanowi równowartość kwoty 250.162,37 Euro oraz, że ustalenie wartości zamówienia zostało dokonane w dniu 28.09.2015 r. na podstawie kwoty przeznaczonej w budżecie na powyższe zadanie. Natomiast faktycznie wartość zamówienia została ustalona na podstawie "Kosztorysu inwestorskiego" opatrzonego datą 25.09.2015 r. i wynosiła 1.341.181,83, co stanowiło równowartość kwoty 317.447,00 Euro. Różnica to kwota 284.270,83 zł. Zamawiający zaniżył wartość zamówienia o kwotę 284.270,83 zł. Ponadto w protokole zamówienia w pkt 2 ppkt 3 Zamawiający nie wskazał podstawy ustalenia wartości zamówienia jaką był "Kosztorys inwestorski" z dnia 25.09.2015 r. Z złożonych w trakcie kontroli wyjaśnień wynika, że:

"Wyjaśniam, że rozbieżność w kwocie z kosztorysu inwestorskiego, a w kwocie zawartej w protokole z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie zadania pn.: "Aktywizacja obszarów wiejskich poprzez remont drogi powiatowej nr 1485P Stróżewo-Ostrówki-Proсна" spowodowana była tym, że do przeliczenia szacunkowej wartości zamówienia została przyjęta kwota z wniosku z dnia 28 września 2015 r. sporządzonego przez Wydział Dróg Powiatowych Starostwa Powiatowego w Chodzieży. Ta kwota to 1.300.000,00 zł brutto (netto: 1.059.911,00 zł) i taka sama kwota netto została zapisana w protokole ZP-PN w punkcie 2 podpunkt 2 jako wartość szacunkowa. Powyższa rozbieżność nie była celowym i świadomym działaniem pracownika Wydziału Architektury, Inwestycji i Zamówień Publicznych w celu uniknięcia przepisów stosowania ustawy PZP, a wynikła z niewiedzy na jaką kwotę został oszacowany kosztorys inwestorski. Pracownik przyjmując, iż kwota z wniosku o przeprowadzenie postępowania przetargowego złożonego przez Wydział Dróg Powiatowych jest kwotą tożsamą z kosztorysu inwestorskiego, przyjął ją do oszacowania wartości zamówienia, umniejszając o należny podatek VAT."

- 2) Nie udokumentowano potwierdzenia zamieszczenia ogłoszenia o przetargu nieograniczonym na zadanie "Aktywizacja obszarów wiejskich poprzez remont drogi powiatowej nr 1485P Stróżewo-Ostrówki-Prosna" w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie Zamawiającego. Brak udokumentowania zamieszczenia ogłoszenia o przetargu nieograniczonym w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego wskazuje na niedopełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.
  - 3) Nie udokumentowano potwierdzeń zamieszczenia zmian ogłoszenia o przetargu nieograniczonym na zadanie "Aktywizacja obszarów wiejskich poprzez remont drogi powiatowej nr 1485P Stróżewo-Ostrówki-Prosna" w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie Zamawiającego. Brak udokumentowania zmian ogłoszenia o przetargu nieograniczonym w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego wskazuje na niedopełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.
  - 4) Z ogłoszenia zamieszczonego na portalu internetowym Biuletynu Zamówień Publicznych wynika, że oznaczone zostało numerem 156487-2015 i zostało zamieszczone w dniu 27.10.2015 r. (umowa Nr DR.273.1.2015 została zawarta pomiędzy Powiatem a SKANSKA S.A. w dniu 16.10.2015 r.) Powyższe było niezgodne z przepisami art. 95 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz.U z 2013, poz. 907).
6. W okresie objętym kontrolą obowiązywała Uchwała Zarządu Powiatu Chodzieskiego Nr 103/2011 z dnia 30 września 2011 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej w jednostkach budżetowych Powiatu Chodzieskiego, która weszła w życie z dniem podjęcia, a jej wykonanie zostało powierzone Staroście oraz rewidentowi powiatowemu. Regulamin kontroli zarządczej stanowi załącznik do tej uchwały. Zapisy Regulaminu stanowią, że:
- "§ 37. W ramach czynności nadzorczych oraz monitorowania systemu kontroli zarządczej w jednostkach budżetowych Powiatu Chodzieskiego oraz w Starostwie Powiatowym w Chodzieży jest podjęcie działań w celu uzyskania zapewnienia o jej stanie. Źródłem uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej jest oświadczenie o stanie kontroli zarządczej stanowiące załącznik nr 8 do Regulaminu. Oświadczenie składają do dnia 31 stycznia następnego roku, za rok poprzedni:*
- 1) kierownicy jednostek budżetowych stanowisku ds. kontroli w Starostwie Powiatowym w Chodzieży (rewidentowi powiatowemu),*
  - 2) kierownicy wydziałów Starostwa Powiatowego w Chodzieży - Koordynatorowi ds. kontroli zarządczej."*
- Oświadczeń o stanie kontroli zarządczej nie złożyli kierownicy Wydziałów Starostwa Powiatowego w Chodzieży. Z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli wynika, że:
- "Wprowadzając w 2011 roku obowiązek składania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej przez kierowników wydziałów nie było jeszcze w Starostwie Powiatowym w Chodzieży sformalizowanych zasad dotyczących kontroli zarządczej. Funkcjonowanie kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Chodzieży uregulowano w Zarządzeniu 50/2012 z 26 października 2012r. zmienionym Zarządzeniem Nr 55/2015 Starosty Chodzieskiego z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Chodzieży. Wprowadzając uregulowania dotyczące kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym*

w Chodzieży przez przeoczenie nie zmieniono obowiązującego zapisu regulaminu wynikającego z Uchwały Nr 103/2011 z 30 września 2011r. dotyczącego składania oświadczeń przez kierowników poszczególnych wydziałów. Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym składa Starosta Chodzieski. Przeprowadzony zostanie przegląd uregulowań dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej, w przyjętych rozwiązaniach wprowadzone zostaną odpowiednie zmiany mające na celu usprawnienie i ujednoczenie funkcjonującego systemu kontroli zarządczej."

II.

Kontrolą objęto również osiąganie wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 r., poz. 191). Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Powiat chodzieski za 2015 r., zostało sporządzone z datą 08.02.2016 r. i przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w formie elektronicznej oraz papierowej w dniu 12.02.2016 r., tj. w terminie wynikającym z przepisów art. 30a ust. 4 i 5 ustawy Karta Nauczyciela. Po ustaleniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych oraz porównaniu wymaganych wynagrodzeń z faktycznie wypłaconymi w 2015 r. wynagrodzeniami, ustalono, że wysokość średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 ustawy osiągnęli nauczyciele na wszystkich stopniach awansu zawodowego. W związku z powyższym nie wystąpiła konieczność dokonania wypłaty dodatków uzupełniających.

W ww. zakresie kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Przedstawiając Panu Staroście ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Powiatu Chodzieskiego, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.) oraz ustalonych w przepisach wewnętrznych, a w szczególności:
  - 1) Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, mając na uwadze, że zgodnie z § 18 ust. 2 rozporządzenia, okresem sprawozdawczym jest miesiąc.
  - 2) Na kontach księgi głównej ujmować zdarzenia gospodarcze, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu, która stanowi, że każda operacja gospodarcza rejestrowana

jest: na dwóch odpowiednich kontach, po ich przeciwnych stronach (na jednym koncie po stronie Wn, a na drugim po stronie Ma) w tej samej kwocie, zgodnie z dowodem księgowym. Stwierdzone błędy w zapisach poprawia się przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi (art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości).

- 3) Przestrzegać zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia, a w szczególności:
  - a) konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe” może wykazywać saldo Wn i saldo Ma. Na stronie Wn ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów, na stronie Ma ewidencjonuje się przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów. Ewidencja szczegółowa prowadzona do ww. konta winna umożliwić ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według tytułów,
  - b) rozrachunki z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych ujmować w ewidencji budżetu na koncie 224 „Rozrachunki budżetu” w korespondencji z właściwymi kontami tj.:
    - zaksięgowanie w poczet dochodów danego roku udziałów w podatkach przekazywanych przez Ministerstwo Finansów i urzędy skarbowe, na podstawie informacji zamieszczonych na stronie internetowej Ministerstwa Finansów - dotyczy różnicy między kwotą dochodów wykonanych wynikającą z powyższych informacji, a kwotą udziałów otrzymanych przez Gminę w danym roku - zapisem: Wn 224 „Rozrachunki budżetu”/Ma 901 „Dochody budżetu” lub w przypadku kwot nadpłaconych pod datą 31 grudnia na stronie Ma konta 224 w korespondencji ze stroną Wn konta 901.
    - wpływy dochodów z tytułu udziałów w podatkach przekazywanych przez Ministerstwo Finansów i urzędy skarbowe, zapisem: Wn 133 „Rachunek budżetu”/ Ma 224,
- 4) Księgi rachunkowe prowadzić bieżąco, to jest w sposób umożliwiający ujęcie wpłat i wypłat gotówką, w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.
- 5) Przestrzegać nadrzędnej zasady rachunkowości, zgodnie z którą jednostki obowiązane są stosować określoną ustawą zasady rachunkowości rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną (art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości).
- 6) Dla zachowania prawdziwego i wiernego obrazu sytuacji finansowej i majątkowej jednostki, rzetelnie przeprowadzać inwentaryzację aktywów i pasywów jednostki. Zgodnie z przepisami art. 4 ust. 3 ustawy o rachunkowości, inwentaryzacja stanowi element rachunkowości, który służy do weryfikacji stanów aktywów i pasywów przed ich ujęciem w sprawozdaniu finansowym. Rzeczywiste stany

ustalone podczas inwentaryzacji są podstawą weryfikacji stanów wykazywanych w ewidencji księgowej. Inwentaryzację pasywów i aktywów jednostki, przeprowadzać zgodnie z przepisami art. 26 i 27 ustawy. Inwentaryzację rzeczowych składników aktywów obrotowych, dokonywać drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

2. Przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych zapewnić przestrzeganie odpowiednio przepisów: rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz.1773).
3. Pracownikom delegowanym w podróż służbową poza granice kraju udzielać zaliczek na niezbędne koszty podróży zagranicznej, zgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r., poz. 167).
4. W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykazywać informacje przewidziane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2016 r., poz. 1128). W protokole zamieszczać informacje zgodne ze stanem faktycznym.
5. Dokumentować fakt zamieszczenia ogłoszenia o przetargu nieograniczonym w miejscu publicznym w siedzibie Zamawiającego.
6. Zapewnić przestrzeganie obowiązujących uchwał Zarządu Powiatu dotyczących kontroli zarządczej.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:
Rada Powiatu Chodzieskiego

PREZES IZBY
[Signature]
Grażyna Wróblewska

RIO Poznań
27. 10. 2016
Nr 1820-4521